

Consideracions acadèmiques en la planificació docent dels estudis UABⁱ

El sistema europeu de transferència de crèdits parteix del fet que s'ha de mesurar la **càrrega de treball de l'estudiant** en totes les activitats que ha de dur a terme durant el seu procés d'aprenentatge: assistència i participació en activitats presencials (classes de teoria, de pràctiques de laboratori i de camp, seminaris, etc.), consulta bibliogràfica, recerca documental, elaboració de treballs, assistència a tutories, realització de proves i exàmens, estudi personal etc. Per tant, els ECTS han de mesurar el temps que l'estudiant dedica al conjunt d'activitats formatives. Aquest document s'ajusta a les consideracions sobre la presencialitat que apareixen al document *Criteris de Programació dels Estudis Oficials de la UAB* (Comissió d'Afers Acadèmics. 21/11/2017, modificat el 23/10/2018)

Tipologies d'activitats formatives i dedicació temporal

Prenent com a referència el grau d'autonomia de l'estudiant en la realització de cada una de les activitats en què s'implica durant els seus estudis universitaris, podem distingir **tres grans blocs** d'activitat formativa:

Activitat dirigida: aquella que respon a una programació horària predeterminada, que requereix la direcció presencial del docent i que es desenvolupa en grup (classes teòriques, pràctiques a l'aula, seminaris, pràctiques – de laboratori, de camp, clínica assistencial, etc.—, visites externes a entitats, ABP, etc.)¹.

Activitat supervisada: aquella que, tot i que es pot desenvolupar de manera autònoma, requereix la supervisió més o menys puntual d'un professor (tutories, pràctiques externes, pràcticum, pràctiques en institucions, pràcticum –rotatori– assistencial, treball de fi de grau/màster, pràctiques etnogràfiques, activitats sense professor, etc.).

Activitat autònoma: aquella en què l'estudiant s'organitza el temps i l'esforç de manera autònoma, ja sigui individualment o en grup (estudi, consultes bibliogràfiques o documentals, treballs de curs, informes, etc.).

Les activitats d'avaluació són activitats el resultat de les quals és susceptible de ser avaluat i qualificat. **Quan requereixen un temps acotat** per a la realització de proves concretes (exàmens, presentacions...) es poden considerar, a efectes de la dedicació dels estudiants, dins de la tipologia **activitat d'avaluació** (no així per al professor ja que les activitats d'avaluació tenen un reconeixement diferenciat per hora de docència dirigida). Quan es sobreposen amb la part no presencial o autònoma (p. ex., treballs de curs) es poden considerar dins de la tipologia **activitat autònoma** i quan ho fan amb la part dirigida o supervisada (pràctiques a l'aula, pràctiques

¹ Correspon a les diferents tipologies de docència dirigida indicades a la Taula 1a i 1b del punt 3 dels Criteris de Programació d'estudis Oficials de la UAB vigents, que es poden consultar a la Taula 1a i Taula 1b del final d'aquest document.

etnogràfiques, etc.) es consideraran en aquestes tipologies.

Assignatures i nivells de presencialitat

L'activitat formativa dels estudis de grau i màster s'organitza en matèries/mòduls que tenen associades l'adquisició de competències i continguts. Aquestes matèries/mòduls es classifiquen en: formació bàsica (graus), formació obligatòria i formació optativa. L'activitat docent de cada matèria s'articula en assignatures, enteses com a unitat de matrícula, d'avaluació dels resultats d'aprenentatge i com a període programat on es desenvolupen i combinen diferents tipus d'activitat formativa (teoria, pràctiques, estudi personal, treballs, tutories, avaluació, etc.).

El tipus d'activitat formativa que caracteritzi l'assignatura determina el nivell de presencialitat, entesa com el nombre d'hores que l'estudiant dedica a l'activitat dirigida i/o supervisada, d'acord amb l'esquema següent:

a) Assignatures amb tipus de docència teòrica (TE/ SEM/ PAUL/ SCC²): la docència presencial pot oscil·lar entre el 25 i el 35% de presencialitat al grau (dotació de recursos de professorat fins a un màxim d'un 33%), és a dir, entre 6,25 i 8,75 hores per ECTS. En el cas dels màsters, pot oscil·lar entre el 20 i el 30% (dotació de recursos fins a un màxim d'un 25%), és a dir, entre 5 i 7,5 hores.

b) Assignatures que combinen docència TE/ SEM/ PAUL/ SCC amb tipus PLAB/ PCAM/ PPP/ VEXT/ PCAh/ PHCA/ PSCA/ PCAv/ PQV/ PVG/ PAV²: la docència presencial pot oscil·lar entre el 40 i el 50% al grau (dotació de recursos de professorat fins un màxim d'un 45%)², és a dir, entre 10 i 12,5 hores per ECTS, i entre el 33% i el 53% al màster (dotació de recursos fins un màxim d'un 38%)³, és a dir, entre 8,25 i 13,25 hores;

c) Assignatures eminentment pràctiques, que combinin només tipus PLAB/ PCAM/ PPP/ VEXT/ PCAh/ PHCA/ PSCA/ PCAv/ PQV/ PVG/ PAV²: la docència presencial pot oscil·lar entre el 60 i el 70% al grau (dotació de recursos fins un màxim d'un 65%) , és a dir, 15-17,5 hores per ECTS, i entre el 53% i el 63% al màster (dotació de recursos fins un màxim d'un 58%), és a dir, entre 13,25 i 15,75 hores;

d) Assignatures de docència tipus ABP (aprenentatge basat en problemes): tota l'assignatura ha de ser d'aquesta tipologia docent. La docència presencial pot ser com a màxim del 20%, i pot ser inferior.

e) Treball de final de grau/màster (TFG/TFM), pràctiques externes (pràctiques externes, pràcticum, pràctiques en institucions, pràcticum assistencial) **i pràctiques etnogràfiques:** cal distingir entre assignatures/mòduls de 6 ECTS o d'un nombre superior. En el primer cas (6 ECTS) no es considera cap percentatge de presencialitat, sinó que es tracta d'una activitat supervisada i autònoma. En el segon cas, en assignatures/mòduls per sobre de 6 ECTS i per sota

² Abreviacions segons Taula 1a i Taula 1b del final del document.

³ En cas d'assignatures de tipologies docents mixtes entre TE/SEM/PAUL/SCC i PLAB/etc., la presencialitat es calcularà en funció del percentatge que correspongui a cadascuna de les dues tipologies.

de 12 ECTS es pot incloure un màxim de 6 hores d'activitat presencial (sessions metodològiques o instrumentals vinculades al desenvolupament del treball/pràcticum). En el tercer cas, en assignatures/mòduls de 12 o més ECTS es pot incloure un màxim de 9 hores d'activitat presencial (sessions metodològiques o instrumentals vinculades al desenvolupament del treball/pràcticum).

f) Assignatures virtuals: per definició, una assignatura virtual no té presencialitat (només a efectes de dotació de recursos es considera una presencialitat del 23% per a les assignatures de grau i del 15% per a les de màster). És una assignatura amb activitat supervisada i autònoma.

Taules extretes del document *Críteris de Programació dels Estudis Oficials de la UAB* (Comissió d'Afers Acadèmics. 21/11/2017, modificat el 23/10/2018)

1.a. Tipologia general de docència dirigida:

Codi	Tipologia
TE	Teoria
PAUL	Pràctiques d'aula
PLAB	Pràctiques de laboratori
PCAM	Pràctiques de camp
PPP	Pràctiques en Planta Pilot de tecnologia dels aliments
SEM	Seminaris
VEXT	Visites externes a entitats
ABP	Aprentatge basat en problemes

1.b. Tipologia específica de docència dirigida per l'àmbit sanitari:

Codi	Tipologia
PCAh	Pràctica clínica assistencial humana
PHCA	Pràctica d'habilitats clíniques avançades (en humans)
PSCA	Pràctica de simulació clínica avançada (en humans)
SCC	Seminaris de casos clínics
PCAv	Pràctica clínica assistencial veterinària
PQV	Pràctica en quiròfans veterinaris docents
PVG	Pràctiques veterinàries en granges i altres instal·lacions.
PAV	Pràctiques veterinàries amb animals vius i de sala de necròpsies.

ⁱ Substitueix el document *Organització docent dels estudis conduents a les titulacions de grau* (Acord de la Comissió d'Afers Acadèmics de 15 de juliol de 2008) en els aspectes relatius a la presencialitat de l'estudiant (aparts 1-3).